

maa man altid begynde med. Det er nu vel muligt, at Den, som først træffes i Besiddelse af Skriftet og som ikke kan opgive, hvem Bogtrykkeren er, maa paatage sig Ansvar; det maa imidlertid erkjendes, at det i mange Tilfælde vilde medføre særdeles Ulempe, naar en Mand, som notorisk ikke kunde have nogen fuldstændig Oversigt over Skriftets Indhold, skulde drages til Ansvar for det; og, i hvor betænkeligt jeg end nu kunde ansee det, gaanske at ophæve det Ansvar, som efter det tidligere Udkast skulde paahvile Den, som findes i Besiddelse af Skriftet, saa troer jeg dog ikke, at denne Betænkelighed vilde kunne høre til dem, som skulde gjøre Lovudkastet aldeles uantageligt, naar det ellers fandtes at kunne tjene til sit Diemed.

Derimod maa jeg ved denne Leilighed tillade mig at gjøre opmærksom paa en anden Bestemmelse, som ogsaa i det nu foreliggende Udkast er bortfalden. Det var nemlig i § 4 i begge de to foregaaende Udkast bestemt, at for falsk Angivelse af Forfatter, Udgiver eller Redacteur skulde Forlæggeren ifalde en Mulkt, der af Regjeringen var foreslaaet at andrage fra 100 til 500 Rbd., men i Landstingets Forslag nedfattes noget — nei, der blev bibeholdt samme Størrelse. — Det er dog vist ikke fuldkommen rigtigt, at denne Paragraph er aldeles udelukket. Det maa i saa Henseende erindres, at man, naar Ingen er anført paa Skriftet som Forfatter, heller ikke kan drage Noget til Ansvar som Forfatter, og altsaa vil man heller ikke kunne inddrage den Forseelse, som er begaaet derved, at en urigtig Forfatter er anført, under den øvrige Sag. Dertil kommer, at det dog ikke vil være ganske afgjort, at man i den øvrige Lovgivning kan finde en passende Analogie for en saadan Brøde som den, der her vilde være begaaet; det er ikke egentlig den samme Brøde som den, man i Almindelighed kalder „Falsk“; det er en falsk Angivelse af Forfatteren i et vist Diemed, for at henlede enten Vren eller Skammen af Skriftet paa en Anden, eller i alt Fald, for derved at vildlede det Offentlige; henledes nemlig ikke Opmærksomheden paa en tredie Mand, vil man ikke kunne kalde det en falsk, men kun en urigtig Angivelse, hvilken ikke er ube-

rettiget, idet man jo er berettiget til at gjøre Brug af Anonymiteten, og altsaa kan anføre et urigtigt Navn, naar det blot ikke træffer tredie Mand. Den Brøde, som derved begaaes, staaer dog i et andet Forhold end det egentlige „Falsk“, og det vilde i alt Fald være tvivlsomt, hvorvidt Domstolene vilde kunne finde efter Lovens Analogie en passende Straf for denne Fremgangsmaade, som dog i og for sig maa ansees for at være strafværdig. Jeg troer derfor, at en saadan Paragraph kan have sin gode Besøielse, ogsaa i Sammenligning med § 2, hvorefter Bogtrykkeren, som er pligtig til at anføre sit Navn paa Skriftet, skal straffes, naar han anfører et urigtigt Navn.

Sjæberning: Naar jeg, ved at tale om denne Paragraph, kommer til at fremtræde næsten som en Forsvarer af den, er det ikke, fordi jeg vil paatage mig at forsvare Lovudkastet i dets Heelhed, eller fordi jeg egentlig afviger fra dem, som troe, at maaskee Loven om denne Sag ikke burde komme frem; det er paa ingen Maade det, jeg har Lust til, men det er mig om at gjøre, naar Loven engang er paa Veie til at komme frem, da at see at skaffe den den rette Betydning. Det forekommer mig nemlig, at, hvad der i en Række af Aar har forvirret Alle, selv Domstolene, med Hensyn til Pressesager, det er det yderst uklare Begreb; man har havt om selve den Forbrydelse eller Forseelse, man vil straffe. Man har ideltigt forverlet Ordet med Ordets Udbredelse, Udbredelsen igjennem Pressen med Anbringelsen paa Papiret. Det, at anbringe sine Tanker paa Papiret, det er endnu kun en Cabinetssag, og at røre derved, det er at gribe ind i Tankens Frihed, men i Tankens Frihed ville vi ikke gribe ind; imellem Forfatterens Tanker paa Papiret, de være satte med Blæk eller Sværte, bør ingen fremmed Mand træde; der er efter vor nuværende Forsatning ingen Forbrydelse mulig — jeg kan ikke tænke mig, at der her kan være Forbrydelse. Der kan Ingen komme hen til mig og sige: Du har tænkt paa en Forbrydelse, din Tanke har været forbryderisk, derfor skal Du straffes. Man kan intet Bevis finde for min Forbrydelse deri, at jeg har objectiveret min Tanke, at jeg har gjort Tanken til Gjenstand for min Betragtning; thi det